

ΓΕΝΙΚΟ TEMPLATE ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ (GENERIC LEARNING SCENARIO TEMPLATE)

ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ:

[Ελίνα Μεγάλου](#)

Ημερομηνία Δημιουργίας:

23/12/2021

Αξιοποιήστε το Γενικό Template (Generic Template) Εκπαιδευτικών Σεναρίων που Αποθετηρίου «Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Σενάρια», εάν θέλετε να δημιουργήσετε εκπαιδευτικά σενάρια ξεκινώντας από την πλήρη, εκτεταμένη προτεινόμενη δομή τους, δηλαδή από το σύνολο των ενοτήτων και υπο-ενοτήτων που μπορούν να περιλαμβάνουν, ώστε να κάνετε εσείς την απλούστευση που επιθυμείτε, ανάλογα με τις ανάγκες σας. Το Γενικό Template παρέχει γενικές οδηγίες και παιδαγωγικές κατευθύνσεις για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών σεναρίων.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Ταυτότητα σεναρίου», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υπο-ενότητες της ενότητας αυτής.

Τίτλος σεναρίου

Συμπληρώνουμε τον τίτλο του σεναρίου. Ο τίτλος θα πρέπει να είναι σύντομος (έως περ. 10 λέξεις). Επίσης, ο τίτλος του σεναρίου θα πρέπει να είναι μοναδικός (δηλαδή να μη χρησιμοποιείται ήδη) και σαφής. Μπορεί να σχετιστεί με το θέμα ή, εάν χρειάζεται, και με τη διδακτική προσέγγιση ή την τάξη. Καλό είναι να αποφεύγουμε τους αόριστους/γενικούς τίτλους (π.χ. Σενάριο Ιστορίας για τη Β΄ Γυμνασίου) ή τις συντομογραφίες.

Δημιουργοί / Συντελεστές

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τους επιμέρους συντελεστές του σεναρίου. Αναφέρουμε το ονοματεπώνυμο κάθε συντελεστή (μικρό όνομα και επώνυμο), επιλέγουμε από το ημερολόγιο την ημερομηνία της συνεισφοράς του ή τη γράφουμε (π.χ. 22/03/2021). Στη συνέχεια, επιλέγουμε από τη λίστα τον κατάλληλο ρόλο, με βάση τη συνεισφορά του.

Εναλλακτικά, οι συντελεστές του σεναρίου μπορούν να καταγραφούν με μορφή ελεύθερου κειμένου. Για κάθε συντελεστή μπορεί να αναφερθεί το ονοματεπώνυμό του, η ειδικότητά του, καθώς και το είδος της συνεισφοράς του (π.χ. ιδέα, σύλληψη, διαμόρφωση, εφαρμογή, αναζήτηση υλικού, εκπόνηση, διαμόρφωση υλικού κ.λπ.).

Συνοπτική περιγραφή

Συμπληρώνουμε τη συνοπτική περιγραφή του σεναρίου. Με σύντομο τρόπο (περ. 20-100 λέξεις) μπορούν να αναφερθούν το περιεχόμενο/θέμα του σεναρίου, οι διδακτικοί του στόχοι, η μαθησιακή του αξία, το στοχευόμενο κοινό, η παιδαγωγική προσέγγιση ή η διαδικασία υλοποίησης.

Γνωστικό/ά αντικείμενο/α – γνωστική/ές περιοχή/ές

Συμπληρώνουμε το γνωστικό αντικείμενο που αφορά το εκπαιδευτικό σενάριο (π.χ. Μαθηματικά). Μπορούμε, εάν θέλουμε, να εξειδικεύσουμε στη γνωστική περιοχή (π.χ. Τριγωνομετρία) ή ακόμη περισσότερο στην/στις έννοια/ες (π.χ. Νόμος ημιτόνων) που εστιάζει. Για την αναφορά στο γνωστικό αντικείμενο χρησιμοποιούμε τη σχολική θεματική ταξινόμια τριών επιπέδων του «Φωτόδεντρου».

Μπορούμε να αναφέρουμε περισσότερα από ένα γνωστικά αντικείμενα, γνωστικές περιοχές ή έννοιες (όπως, για παράδειγμα, στα διαθεματικά σενάρια). Γενικά, όμως, προτείνεται ο αριθμός των ταξινομήσεων να είναι μικρότερος από πέντε.

Συστήνεται η συμπλήρωση του γνωστικού αντικειμένου των σεναρίων, διότι το πεδίο λειτουργεί ως φίλτρο στο Αποθετήριο «Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Σενάρια», διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Θέμα (τα)

Αναφέρουμε το θέμα ή τα θέματα που πραγματεύεται το σενάριο. Το θέμα του σεναρίου μπορεί να είναι διαφορετικό ή να μη συνδέεται με το γνωστικό αντικείμενο που αφορά.

Σχέση / Σύνδεση με το/τα Πρόγραμμα/τα Σπουδών

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τη σύνδεση του σεναρίου με το Πρόγραμμα Σπουδών. Μπορούμε να

αναφέρουμε τα σημεία του προγράμματος που καλύπτει το σενάριο (γνωστικό περιεχόμενο, μαθησιακοί στόχοι, αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, δραστηριότητες κ.λπ.).

Γλώσσα (ες) σεναρίου

Αναφέρουμε τη γλώσσα συγγραφής του σεναρίου. Η γλώσσα συγγραφής του σεναρίου μπορεί να είναι διαφορετική από τη διδασκόμενη γλώσσα ή η γλώσσα του στοχευόμενου κοινού.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Σκεπτικό», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υπο-ενότητες της ενότητας αυτής.

Σκεπτικό του σεναρίου / Αιτιολόγηση των επιλογών

Αναφέρουμε το συνολικό σκεπτικό του σεναρίου και αιτιολογούμε τις επιμέρους επιλογές που έγιναν στον σχεδιασμό του σεναρίου (π.χ. επιλογή του θέματος, της διδακτικής και παιδαγωγικής προσέγγισης, των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, της αξιοποίησης ψηφιακών τεχνολογιών κ.λπ.).

Ενδεικτικές ερωτήσεις για την περιγραφή του σκεπτικού μπορούν να είναι: α) γιατί επιλέχθηκε το συγκεκριμένο θέμα και πώς συνδέεται με τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών, β) σε μαθητές/τριες ποιας τάξης απευθύνεται το σενάριο, γ) ποιες είναι οι πιθανές δυσκολίες ή τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές/τριες, δ) ποιες οι διδακτικές-μαθησιακές προκλήσεις σε σχέση με το θέμα, ε) ποιες μαθησιακές και διδακτικές μέθοδοι (βιωματική, ανακαλυπτική, διερευνητική κ.λπ.) αξιοποιούνται στο σενάριο, στ) ποια είναι η συνολική καινοτομία που προσφέρεται με το σενάριο και ζ) τι αναμένεται να έχουν μάθει οι μαθητές/τριες μετά το πέρας της διδασκαλίας του σεναρίου.

Πρωτοτυπία – Καινοτομία

Δίνουμε στοιχεία σχετικά με την πρωτοτυπία και την καινοτομία του σεναρίου. Αναφέρουμε συνοπτικά την ιδέα πάνω στην οποία έχει στηριχτεί ο σχεδιασμός του σεναρίου, καθώς και τα σημεία πρωτοτυπίας και καινοτομίας ως προς το περιεχόμενο, τους στόχους, την προσέγγιση (διδακτική, παιδαγωγική), τις δραστηριότητες ή τη μεθοδολογία.

Προστιθέμενη αξία

Αναδεικνύουμε την προστιθέμενη αξία του σεναρίου από παιδαγωγική ή άλλη σκοπιά. Αναφέρουμε τις συγκεκριμένες δράσεις που δεν μπορούν να υλοποιηθούν με τα συμβατικά αναπαραστασιακά μέσα, ενώ

συγχρόνως επεκτείνουν τους γνωστικούς ορίζοντες των μαθητών/τριών.

Γνωστικά – διδακτικά προβλήματα

Αναλύουμε τα γνωστικά - διδακτικά προβλήματα που προσεγγίζει το σενάριο. Αναφέρουμε τις επιμέρους γνωστικές δυσκολίες, πρότερες αντιλήψεις, παρανοήσεις ή εμπόδια των μαθητών/τριών στη συγκεκριμένη γνωστική περιοχή. Οι συγκεκριμένες δυσκολίες μπορούν να αξιοποιηθούν για τη σχεδίαση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Περιγράφουμε την παιδαγωγική προσέγγιση και τις στρατηγικές του σεναρίου. Ενδεικτικές ερωτήσεις για την περιγραφή της παιδαγωγικής προσέγγισης και των στρατηγικών μπορούν να είναι: α) πώς επιδιώκεται και καλλιεργείται η μάθηση, β) ποιοι είναι οι ρόλοι των εκπαιδευτικών και των μαθητών/τριών, γ) ποιες στρατηγικές διδασκαλίας θα αξιοποιηθούν, δ) ποιες διδακτικές προσεγγίσεις.

Παιδαγωγική προσέγγιση

Μπορούμε να αναφέρουμε την παιδαγωγική προσέγγιση του σεναρίου (π.χ. ανοικτή, συνεργατική, διερευνητική, ολιστική, κριτική, εποικοδομητική, βιωματική, προσανατολισμένη στις αξίες, συστημική, προσανατολισμένη στη δράση).

Διδακτικό μοντέλο

Μπορούμε να αναφέρουμε τη θεωρία μάθησης στην οποία βασίζεται το σενάριο (π.χ. συμπεριφορισμός, εποικοδομητισμός, γνωστική θεώρηση, κοινωνική πολιτισμική οικοδόμηση γνώσης κ.ά.).

Διδακτικές στρατηγικές / τεχνικές

Μπορούμε να αναφέρουμε τις συγκεκριμένες μαθησιακές και διδακτικές μεθόδους (π.χ. βιωματική, ανακαλυπτική, διερευνητική κ.λπ.) που αξιοποιούνται στο σενάριο ή άλλες τεχνικές (καθοδηγούμενη ανακάλυψη, επίλυση προβλήματος, σχέδιο έρευνας, ανεστραμμένη τάξη, πείραμα, καταιγισμός ιδεών κ.λπ.).

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Πλαίσιο εφαρμογής – υλοποίησης σεναρίου», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υπο-ενότητες της ενότητας αυτής.

Στοχευόμενο κοινό (ομάδα-στόχος ή σε ποιους απευθύνεται)

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την ομάδα-στόχο στην οποία απευθύνεται το σενάριο. Η ομάδα αυτή μπορεί να περιλαμβάνει άτομα μιας συγκεκριμένης τάξης ή και περισσότερων τάξεων ή βαθμίδων. Εκτός από μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς, μπορεί να περιλαμβάνει και γονείς ή άλλα άτομα από την ευρύτερη κοινότητα. Ακόμη, το σενάριο μπορεί να απευθύνεται σε ειδικές ομάδες εκπαιδευόμενων (π.χ. ΣΔΕ) ή σε μια ομάδα με ιδιαίτερα (κοινωνικά, πολιτισμικά κ.λπ.) χαρακτηριστικά, όπως π.χ. πρόσφυγες/μετανάστες, Ρομά κ.λπ.

Βαθμίδα Εκπαίδευσης

Αναφέρουμε τη βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία απευθύνεται το σενάριο. Εάν χρειάζεται, μπορούμε να αναφέρουμε περισσότερες από μία βαθμίδες εκπαίδευσης. Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Τάξη

Αναφέρουμε την τάξη στην οποία απευθύνεται το σενάριο. Εάν χρειάζεται, μπορούμε να αναφέρουμε περισσότερες από μία τάξεις. Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Ηλικιακή ομάδα

Αναφέρουμε την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνεται το σενάριο, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που η ηλικιακή ομάδα δεν καλύπτεται από την τάξη. Για παράδειγμα, υπάρχουν μαθητές/τριες που παρακολουθούν μια τάξη χωρίς να έχουν την τυπική ηλικία για την αντίστοιχη τάξη (π.χ. σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας ή Εσπερινά, σε τάξεις πολυπολιτισμικές κ.λπ.).

Γλώσσα στοχευόμενου κοινού

Δεν αναφέρουμε τη γλώσσα που διδάσκει ο/η εκπαιδευτικός, αλλά τη γλώσσα που μιλούν οι μαθητές/τριες. Η γλώσσα αυτή είναι συνήθως τα Ελληνικά, όμως μπορεί να διαφοροποιηθεί σε τάξεις υποδοχής προσφύγων ή τάξεις ένταξης κ.ο.κ. Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Επίπεδο γλωσσομάθειας

Για τα σενάρια ξένων γλωσσών, αναφέρουμε το απαιτούμενο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/τριών (π.χ. A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ2). Όπου κρίνεται απαραίτητο, μπορούμε να αναφέρουμε και περαιτέρω εσωτερική

διαβάθμιση, προκειμένου να διευκολυνθούν οι εκπαιδευτικοί που θα εφαρμόσουν το σενάριο. Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Ειδικές Ανάγκες

Για τα σενάρια που απευθύνονται σε μαθητές/τριες με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αναφέρουμε τον ακριβή τύπο των ειδικών αναγκών.

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης σεναρίου (διάρκεια)

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τον εκτιμώμενο απαιτούμενο χρόνο για την υλοποίηση του σεναρίου (μικρή, μεσαία ή μεγάλη διάρκεια). Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Μπορούμε, ακόμη, να δώσουμε επεξηγηματικά στοιχεία σχετικά με τον εκτιμώμενο απαιτούμενο χρόνο για την υλοποίηση του σεναρίου. Αναφέρουμε συγκεκριμένο αριθμό διδακτικών ωρών και, αν χρειάζεται, αναφέρουμε και τους προτεινόμενους τρόπους κατανομής των ωρών αυτών (π.χ. συνεχόμενο δίωρο, χρόνος για δραστηριότητες εντός σχολείου και εκτός σχολείου).

Χώρος υλοποίησης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τον χώρο υλοποίησης του σεναρίου. Μπορούμε να αναφέρουμε αν οι μαθητές/τριες θα εργαστούν εξ ολοκλήρου στην αίθουσα διδασκαλίας ή και σε άλλο χώρο εντός ή εκτός σχολείου (π.χ. εργαστήριο υπολογιστών, εργαστήριο φυσικών επιστημών, βιβλιοθήκη, προαύλιο, ύπαιθρο κ.λπ.). Θα μπορούσε η υλοποίηση του σεναρίου (εξ ολοκλήρου ή εν μέρει) να γίνει και εξ αποστάσεως, με ασύγχρονη ή σύγχρονη διδασκαλία.

Ενορχήστρωση τάξης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την ενορχήστρωση / οργάνωση της τάξης, καθώς και τους ρόλους των μαθητών/τριών και των εκπαιδευτικών κατά την υλοποίηση του σεναρίου, σύμφωνα με το διδακτικό μοντέλο και τις τεχνικές που ακολουθούνται στο σενάριο.

Οργάνωση τάξης / διδασκαλίας

Αναφέρουμε τον τρόπο οργάνωσης της τάξης, σύμφωνα με το διδακτικό μοντέλο και τις τεχνικές που ακολουθεί το σενάριο.

Ρόλοι μαθητών & εκπαιδευτικών

Αναφέρουμε τους ρόλους μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών, καθώς και τον τρόπο αλληλεπίδρασής τους. Μπορούμε να αναδείξουμε τους τρόπους με τους οποίους ο/η εκπαιδευτικός θα λειτουργήσει ως εμψυχωτής, συνεργάτης και συντονιστής, αλλά και πώς θα επιτευχθεί μια αυθεντική συμμετοχή των εμπλεκόμενων σε όλες τις φάσεις της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας.

Απαιτήσεις εφαρμογής σεναρίου

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις απαιτήσεις εφαρμογής και υλοποίησης του σεναρίου. Οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να αφορούν στις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών, σε βοηθητικά υλικά και εργαλεία, στην απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, καθώς και στις διαδικασίες προετοιμασίας της σχολικής τάξης.

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Αναφέρουμε τις προαπαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών/τριών, που αποτελούν προϋπόθεση για την υλοποίηση του σεναρίου. Πρόκειται για γνώσεις που θα πρέπει να έχουν διδαχθεί και οικοδομήσει οι μαθητές/τριες, για να μπορέσουν να κατακτήσουν το νέο επιστημονικό περιεχόμενο, ή που θεωρούνται κερτημένες και δεν τις πραγματεύεται το σενάριο διεξοδικά.

Απαιτούμενα βοηθητικά υλικά και εργαλεία

Αναφέρουμε τα βοηθητικά εργαλεία (π.χ. γεωμετρικά όργανα, αντιδραστήρια κ.λπ.) και τα άλλα μέσα, συμβατικά ή ψηφιακά (π.χ. χάρτες, φύλλα εργασίας, οδηγίες, αναλώσιμα, ιστοσελίδες κ.λπ.), που απαιτούνται για την υλοποίηση του σεναρίου.

Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Αναφέρουμε την υλικοτεχνική υποδομή που απαιτείται για την εφαρμογή του σεναρίου (π.χ. εργαστήρια χημείας, υπολογιστές, διαδραστικός πίνακας κ.λπ.).

Απαιτούμενη προετοιμασία

Αναφέρουμε την προετοιμασία που απαιτείται για την υλοποίηση του σεναρίου. Η προετοιμασία μπορεί να αφορά τον/την εκπαιδευτικό (π.χ. προετοιμασία του εργαστηρίου, εξασφάλιση πρόσβασης σε χώρους εντός ή εκτός σχολείου, εξασφάλιση άδειας από γονείς/κηδεμόνες, προστασία προσωπικών δεδομένων) ή/και τους μαθητές/τριες.

ΣΤΟΧΟΙ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Στόχοι & προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υπο-ενότητες της ενότητας αυτής.

Διδακτικοί στόχοι

Αναφέρουμε τους διδακτικούς στόχους του σεναρίου.

Γενικός/οί στόχος/οι

Αναφέρουμε τον γενικό στόχο του σεναρίου, ο οποίος αφορά στο σύνολο του διδακτικού σεναρίου. Η διατύπωσή του αναφέρεται σε μακροπρόθεσμη και γενικότερη επιδίωξη της διδασκαλίας.

Ταξινομία διδακτικών στόχων

Αναφέρουμε την ταξινομία που ακολουθείται για τη διατύπωση των στόχων (π.χ. αναθεωρημένη Bloom, πυραμίδα του Miller, NCERT κ.λπ.).

Διατύπωση διδακτικών στόχων

Διατυπώνουμε τους διδακτικούς στόχους του σεναρίου, χρησιμοποιώντας αντίστοιχες εκφράσεις, σύμφωνα με την ταξινομία που χρησιμοποιείται.

Ειδικοί διδακτικοί στόχοι (κατά Bloom)

Η ταξινομία του Bloom αποτελεί μια συχνά χρησιμοποιούμενη και γενικά αποδεκτή κατηγοριοποίηση διδακτικών στόχων. Εάν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε την ταξινομία του Bloom για διατύπωση των στόχων του σεναρίου, αναφέρουμε εδώ τους ειδικούς διδακτικούς στόχους, σύμφωνα με την αναθεωρημένη έκδοση της ταξινομίας. Οι διδακτικοί στόχοι διακρίνονται σε τρεις τομείς: α) τον γνωστικό τομέα β) τον συναισθηματικό τομέα και γ) τον ψυχοκινητικό τομέα.

Ως προς γνωστικό τομέα

Αναφέρουμε τους διδακτικούς στόχους του σεναρίου ως προς τον γνωστικό τομέα, σύμφωνα με την αναθεωρημένη έκδοση της ταξινομίας του Bloom. Αξιοποιούμε ρήματα που αντιστοιχούν στα έξι επίπεδα της αναθεωρημένης ταξινομίας:

1. ανάκληση (θυμάμαι, αναγνωρίζω, περιγράφω κ.ά.)
2. κατανόηση (κατανόω, ερμηνεύω, συνοψίζω κ.ά.)
3. εφαρμογή (εφαρμόζω, επιλύω, ανακαλύπτω κ.ά.)
4. ανάλυση (αναλύω, διακρίνω, συμπεραίνω κ.ά.)
5. αξιολόγηση/κρίση (κρίνω, αξιολογώ, επαληθεύω κ.ά.)
6. δημιουργία/σύνθεση (δημιουργώ, συνθέτω, οργανώνω κ.ά.)

Ως προς συναισθηματικό τομέα

Αναφέρουμε τους ειδικούς διδακτικούς στόχους του σεναρίου ως προς τον συναισθηματικό τομέα, σύμφωνα με την αναθεωρημένη έκδοση της ταξινομίας του Bloom. Αξιοποιούμε ρήματα που αντιστοιχούν στα πέντε επίπεδα της αναθεωρημένης ταξινομίας:

1. πρόσληψη/αντίληψη (ζητώ, αναγνωρίζω, εντοπίζω κ.ά.)
2. ανταπόκριση (απαντώ, βοηθώ, αναφέρω κ.ά.)
3. εκτίμηση/αποτίμηση (ολοκληρώνω, εξηγώ, εργάζομαι κ.ά.)
4. οργάνωση (προετοιμάζω, οργανώνω, συνθέτω κ.ά.)
5. χαρακτηρισμός/εσωτερίκευση αξιών (εκτελώ, επιλύω, επαληθεύω κ.ά.)

Ως προς ψυχοκινητικό τομέα

Αναφέρουμε τους ειδικούς διδακτικούς στόχους του σεναρίου ως προς τον ψυχοκινητικό τομέα, σύμφωνα με την αναθεωρημένη έκδοση της ταξινομίας του Bloom. Αξιοποιούμε ρήματα που αντιστοιχούν στα επτά επίπεδα της αναθεωρημένης ταξινομίας:

1. αντίληψη (προσδιορίζω, εντοπίζω, διακρίνω κ.ά.)
2. ετοιμότητα (ξεκινώ, προχωρώ, προετοιμάζομαι κ.ά.)
3. καθοδηγούμενη ανταπόκριση (ακολουθώ, δοκιμάζω, αποκρίνομαι κ.ά.)
4. μηχανισμός (συγκεντρώνω, εκτελώ, κατασκευάζω κ.ά.)
5. σύνθετη προφανής ανταπόκριση (ρήματα ίδια με του μηχανισμού, στα οποία προτάσσονται επιρρήματα ή επίθετα που δείχνουν διαφοροποίηση στην απόδοση)
6. προσαρμογή (προσαρμόζω, τροποποιώ, αναθεωρώ κ.ά.)
7. δημιουργία (οικοδομώ, δημιουργώ, συνθέτω κ.ά.)

Επίπεδο προσέγγισης μιντιακού στόχου

Σε περίπτωση που το σενάριο εξυπηρετεί κάποιον μιντιακό στόχο, εδώ εξηγείται σε ποια από τα τέσσερα επίπεδα προσεγγίζεται ο μιντιακός αυτός στόχος. Οι εκπαιδευτικοί στόχοι μπορεί:

- να σχετίζονται με θέματα που αναφέρονται στα Μέσα (Προσέγγιση: εννοιοκεντρική),
- να σχετίζονται με εκμάθηση λειτουργικών δεξιοτήτων χρήσης (skills) (Προσέγγιση: δεξιότητες

χρήσης),

- να εστιάζουν σε άγνωστες καταστάσεις/ζητήματα, που τα παιδιά αντιμετωπίζουν και δίνουν λύσεις (Problem Based Learning) (Προσέγγιση: επίλυση προβλημάτων),
- να συνδέονται άμεσα με αναπτυξιακές δοκιμασίες και δραστηριότητες κοινωνικού προσανατολισμού και αναδόμησης (Προσέγγιση: αναπτυξιακές κοινωνικές δραστηριότητες).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Περιγράφουμε τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του σεναρίου σε τρεις κατηγορίες: α) γνώσεις, β) δεξιότητες γ) στάσεις, συμπεριφορές και αξίες.

Γνώσεις

Για την περιγραφή των αναμενόμενων γνωστικών αποτελεσμάτων μπορούμε να ακολουθήσουμε τη αναθεωρημένη ταξινόμια του Bloom.

Δεξιότητες

Περιγράφουμε τις δεξιότητες ή τις ικανότητες που αναμένεται να αποκτήσουν ή να καλλιεργήσουν οι μαθητές/τριες με το εκπαιδευτικό σενάριο.

Στάσεις, συμπεριφορές, αξίες

Περιγράφουμε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα που σχετίζονται με συναισθήματα, κίνητρα, στάσεις, συμπεριφορές και αξίες.

Σχέση / Σύνδεση με Προγράμματα Σπουδών

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τη σύνδεση του σεναρίου με τα Προγράμματα Σπουδών. Αναφέρουμε τα σημεία του προγράμματος που καλύπτει το σενάριο (γνωστικό περιεχόμενο, μαθησιακοί στόχοι, κ.λπ.). Πιθανές αλλαγές από τις κατευθύνσεις του αναλυτικού προγράμματος προτείνεται να τεκμηριωθούν βιβλιογραφικά.

Εκτίμηση μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την εκτίμηση μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών/τριών. Αναφέρουμε τις δυσκολίες των μαθητών/τριών που λαμβάνονται υπ' όψιν στον καθορισμό των στόχων ή των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και αξιοποιούνται για τη σχεδίαση των

δραστηριοτήτων του σεναρίου. Ανάλογα με την παιδαγωγική προσέγγιση, μπορούν να αναφερθούν οι παρανοήσεις, οι εναλλακτικές ιδέες και οι δυσκολίες των μαθητών/τριών για το θέμα που πραγματεύεται το σενάριο.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την παιδαγωγική προσέγγιση και τις στρατηγικές του σεναρίου. Έχοντας ορίσει τους στόχους ή τα αναμενόμενα αποτελέσματα, εδώ αναφέρουμε την παιδαγωγική προσέγγιση που θα ακολουθηθεί για την επίτευξή τους. Σημειώνουμε ότι η παιδαγωγική προσέγγιση και οι στρατηγικές είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Λόγου χάρη, μπορεί να εφαρμόζεται η διερευνητική μέθοδος και να χρησιμοποιείται σε κάποια φάση στρατηγική της αντιπαράθεσης (debate) με επιχειρηματολογία κ.ο.κ.

Εκπαιδευτικοί πόροι

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τους εκπαιδευτικούς πόρους του σεναρίου. Αναφέρουμε τα εκπαιδευτικά μέσα / το εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί και αιτιολογούμε το σκεπτικό επιλογής τους. Εκπαιδευτικοί πόροι μπορούν να αναζητηθούν τόσο σε συμβατικούς χώρους όσο και σε ψηφιακά περιβάλλοντα, αξιοποιώντας όλες τις πιθανές δυνατότητες του κάθε μέσου. Μπορούμε να συμπεριλάβουμε ψηφιακούς εκπαιδευτικούς πόρους, όπως μαθησιακά αντικείμενα, εκπαιδευτικό λογισμικό, αλλά και άλλα μέσα, όπως εργαλεία, εφαρμογές, συσκευές κ.λπ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: διδακτικές ενέργειες & μαθητικές δραστηριότητες», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υπο-ενότητες της ενότητας αυτής.

Ροή εφαρμογής – Πορεία διδασκαλίας

Περιγράφουμε τη συνολική ροή διεξαγωγής των εκπαιδευτικών/διδακτικών ενεργειών (τι κάνει ο/η εκπαιδευτικός) και των μαθητικών δραστηριοτήτων (τι κάνουν οι μαθητές/τριες). Τεκμηριώνουμε τους λόγους για τους οποίους προτείνεται η συγκεκριμένη διάταξη και φροντίζουμε η ροή εφαρμογής να έχει μια «φυσική» συνέχεια.

Φάσεις, Βήματα ή Δραστηριότητες

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις επιμέρους δραστηριότητες του σεναρίου. Αν το σενάριό μας αναπτύσσεται σε περισσότερες από μία δραστηριότητες, και αν μας εξυπηρετεί παιδαγωγικά, οργανώνουμε τις δραστηριότητες αυτές σε ευρύτερες φάσεις. Επίσης, αν μας εξυπηρετεί, αναλύουμε κάθε δραστηριότητα σε επιμέρους βήματα. Μπορούμε να προσθέσουμε περισσότερες από μία δραστηριότητες στο σενάριό μας ή να αλλάξουμε τη σειρά τους.

Ενδεικτικά, μπορούμε να προσθέσουμε δραστηριότητες α) ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας (για αποτίμηση υπάρχουσας γνώσης, ανίχνευση αναπαραστάσεων και γνωστικών δυσκολιών), β) διδασκαλίας της γνωστικής περιοχής, γ) εμπέδωσης, δ) διαμορφωτικής, συνολικής αξιολόγησης της γνωστικής περιοχής, καθώς και δραστηριότητες ε) για την ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων.

Κάθε δραστηριότητα περιγράφεται με σαφήνεια και αντιστοιχεί σε έναν ή περισσότερους στόχους. Η μορφή κάθε δραστηριότητας αντιστοιχεί στο προτεινόμενο διδακτικό μοντέλο και τις διδακτικές τεχνικές.

Δραστηριότητα 1

Τίτλος δραστηριότητας

Αναφέρουμε τον τίτλο της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Ο τίτλος προτείνεται να είναι περιεκτικός και να εστιάζει στη στοχοθεσία της δραστηριότητας ή στις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσió της.

Συνοπτική περιγραφή

Δίνουμε μια συνοπτική περιγραφή της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Περιγράφουμε τον σκοπό της δραστηριότητας και συνοπτικά τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί. Επίσης, αν δεν πρόκειται για την πρώτη φάση, τεκμηριώνουμε τη σύνδεσή της δραστηριότητας αυτής με την προηγούμενη, ως φυσική συνέχειά της.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Αναφέρουμε και εξειδικεύουμε τους στόχους ή τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Είδος δραστηριότητας

Αναφέρουμε το είδος της δραστηριότητας στην οποία θα εμπλακούν εκπαιδευτικός και μαθητές/τριες (π.χ. συζήτηση στην ολομέλεια ή σε ομάδες, συνεργασία, επιχειρηματολογία, σχολιασμός, αναζήτηση,

παιχνίδι ρόλων, project, επίλυση προβλήματος κ.λπ.) και τη συνδέουμε με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Αναφέρουμε την εκτιμώμενη διάρκεια της συγκεκριμένης δραστηριότητας είτε σε λεπτά είτε σε διδακτικές ώρες.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Αναφέρουμε την τεχνική διδασκαλίας που ακολουθείται στη συγκεκριμένη δραστηριότητα (π.χ. καταιγισμός ιδεών, συζήτηση, ομαδοσυνεργατικές τεχνικές, παιχνίδι ρόλων, αλληλοαξιολόγηση κ.λπ.), για την επίτευξη των επιμέρους στόχων.

Εργαλεία

Αναφέρουμε και περιγράφουμε το συμβατικό ή ψηφιακό υλικό που προτείνεται να χρησιμοποιηθεί σε κάθε δραστηριότητα, καθώς και τη σημασία του στην ανάπτυξη της μάθησης.

Πηγές

Αναφέρουμε τις πηγές από όπου αντλήσαμε πληροφορίες ή τους ψηφιακούς πόρους που αξιοποιήθηκαν για τον σχεδιασμό της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Επίσης, αναφέρουμε και περιγράφουμε τους πόρους που προτείνεται να αξιοποιηθούν κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων.

Ενορχήστρωση τάξης

Αναφέρουμε στοιχεία σχετικά με την ενορχήστρωση / οργάνωση της τάξης, καθώς και τους ρόλους των μαθητών/τριών και των εκπαιδευτικών, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Εάν ακολουθείται η ίδια ενορχήστρωση με εκείνη που αναφέρθηκε ήδη, δεν χρειάζεται να συμπληρωθεί κάτι περισσότερο.

Φύλλα εργασίας

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τα φύλλα εργασίας του σεναρίου. Σε αυτά θα πρέπει να περιγράφονται με σαφήνεια και λεπτομέρεια η διδακτική διαδικασία, καθώς και οι επιμέρους διδακτικές και μαθησιακές δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες των φύλλων εργασίας θα πρέπει να συνδέονται άμεσα με τους στόχους που θέτει το σενάριο, καθώς και με τις διδακτικές τεχνικές που ακολουθούνται.

Τα φύλλα εργασίας μπορούν να προστεθούν είτε στο πεδίο αυτό είτε στη Βιβλιοθήκη Αρχείων.

Εναλλακτικό σχέδιο δράσης

Αναλύουμε και επεξηγούμε το εναλλακτικό σχέδιο δράσης του σεναρίου, από τεχνική ή/και παιδαγωγική σκοπιά. Αναφέρουμε οδηγίες, ώστε να προσδιορίζεται πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το σενάριο, αν, λόγου χάρη, δεν «δουλέψει» ένα λογισμικό, το διαδίκτυο ή μια διδακτική τεχνική.

Αναφέρουμε εναλλακτικές λύσεις, ώστε να αξιοποιηθούν διαφορετικοί πόροι και υλικές υποδομές (σε περίπτωση που οι προτεινόμενοι δεν είναι διαθέσιμοι). Ακόμη, αναφέρουμε εναλλακτικές δραστηριότητες και τεχνικές διδασκαλίας, ώστε το σενάριο να προσαρμοστεί στις ανάγκες άλλου κοινού (π.χ. σε μικρότερες ή μεγαλύτερες τάξεις, σε ίδια ή διαφορετική ηλικιακή ομάδα, σε διαφορετικό τύπο σχολείου, σε κοινό με διαφορετικό πολιτισμικό ή κοινωνικο-οικονομικό υπόβαθρο κ.λπ.).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Αξιολόγηση & αντίκτυπος», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υπο-ενότητες της ενότητας αυτής.

Είδος αξιολόγησης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με το είδος της προτεινόμενης αξιολόγησης. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι αρχική ή διαγνωστική (πριν από την υλοποίηση του σεναρίου, π.χ. για τις πρότερες γνώσεις των μαθητών/τριών), διαμορφωτική (κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου, π.χ. για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων), τελική ή αθροιστική (π.χ. ως προς την επίτευξη των στόχων του σεναρίου, τη διαδικασία υλοποίησής του, την αποτελεσματική χρήση των χρησιμοποιούμενων εργαλείων κ.λπ.).

Προτείνεται να γίνει διαχωρισμός μεταξύ αξιολόγησης α) των μαθητών/τριών (π.χ. αλληλοαξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση), β) του σεναρίου (π.χ. ως προς τη σχεδίαση, την εφαρμογή, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα) και γ) του/της εκπαιδευτικού (π.χ. αξιολόγηση από τους μαθητές/τριες, αναστοχασμός).

Εργαλείο/α αξιολόγησης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις μεθόδους ή τα επιμέρους εργαλεία αξιολόγησης που θα αξιοποιηθούν (π.χ. ερωτηματολόγια, δημιουργίες μαθητών/τριών, οδηγοί συνέντευξης, φύλλα εργασίας, ρουμπρίκες, ανάλυση SWOT, ημερολόγιο αναστοχασμού κ.ά.).

Αντίκτυπος

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο του σεναρίου. Στην περίπτωση που το σενάριο έχει υλοποιηθεί, καταγράφουμε τα θετικά στοιχεία που προέκυψαν από την υλοποίηση, καθώς και τον αντίκτυπο του σεναρίου σε επίπεδο μαθητών/τριών, συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και ευρύτερης σχολικής κοινότητας. Περιγράφουμε σύντομα τους περιορισμούς του σεναρίου, αναφέρουμε ενδεχόμενες βελτιωτικές ενέργειες, με βάση την αξιολόγηση, και αναστοχαζόμαστε. Στην περίπτωση που το σενάριο δεν έχει υλοποιηθεί, καταγράφουμε τα θετικά στοιχεία και τα αποτελέσματα που αναμένουμε να έχει, τους πιθανούς περιορισμούς του, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους προτείνεται να διαδοθούν τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Επιπλέον πληροφορίες», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υπο-ενότητες της ενότητας αυτής.

Επεκτασιμότητα

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την επεκτασιμότητα του σεναρίου. Αναφέρουμε ιδέες και προτάσεις για την επέκταση του σεναρίου, που μπορεί να αφορούν σε: α) διαφορετικούς διδακτικούς στόχους ή άλλες, επιπρόσθετες δραστηριότητες για την επίτευξη των διδακτικών στόχων, β) άλλους τρόπους αξιοποίησης του σεναρίου (π.χ. άλλες εφαρμογές λογισμικού, διαφορετικές τεχνολογίες), γ) αξιοποίηση του σεναρίου, με τις απαραίτητες τροποποιήσεις, σε διαφορετικά θέματα του γνωστικού αντικείμενου ή άλλα γνωστικά αντικείμενα, δ) αξιοποίηση του σεναρίου, με προσαρμογές, για άλλο στοχευόμενο κοινό.

Παραλλαγές

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις διαφορετικές παραλλαγές του σεναρίου. Μπορούν να αναφερθούν οι εναλλακτικές διαδικασίες υλοποίησης του σεναρίου, με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες του θέματος, την πρόσβαση σε εκπαιδευτικό ψηφιακό ή άλλο υλικό, τη δυνατότητα εξωσχολικών δράσεων, καθώς και τις ιδιαίτερες παιδαγωγικές παραμέτρους κάθε σχολικής τάξης.

Βιβλιογραφία

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τη βιβλιογραφία στην οποία βασίστηκε το εκπαιδευτικό σενάριο. Αναφέρουμε τις συμβατικές βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν (π.χ. άρθρα, βιβλία, ποιήματα κ.λπ.), καθώς και τις πηγές στο Διαδίκτυο.

Επιπλέον ψηφιακό περιεχόμενο και εργαλεία

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με το επιπλέον ψηφιακό περιεχόμενο ή τα επιπλέον εργαλεία που αξιοποιούνται μέσω του σεναρίου. Εφόσον χρειάζεται, αναφέρουμε το πρόσθετο ψηφιακό υλικό (π.χ. ταινίες, μαθησιακά αντικείμενα, λογισμικά προγράμματα, εκπαιδευτικά λογισμικά κ.λπ.) που αξιοποιεί το σενάριο.

Πρόσθετες πληροφορίες

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις πρόσθετες πληροφορίες του σεναρίου. Εφόσον χρειάζεται, αναφέρουμε επιπλέον στοιχεία για το σενάριο, τα οποία δεν εντάχθηκαν σε κάποιο από τα υφιστάμενα πεδία.

ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ TEMPLATE

Λέξεις-κλειδιά template

generic template, πλήρες template, εκτεταμένο template, υπερδομή

Έκδοση template

v2.0

Συντελεστές δημιουργίας template

Ελίνα Μεγάλου - δημιουργία

Τζένη Οικονομίδου - δημιουργία

Επιστημονικοί Συντονιστές Γνωστικών Αντικειμένων (ΕΣΓΑ) - δημιουργία